जोशीपुर गाउँपालिका
गाउँसभा बैठकमा
गाउँपालिका अध्यक्ष श्री राम कृष्ण चौधरीज्यूद्वारा प्रस्तुत
आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ को
नीति तथा कार्यक्रम

जोशीपुर गाउँपालिका
जोशीपुर, कैलाली

९ आषाढ, २०७८

गाउँपालिका उपाध्यक्षज्यू,

जोशीपुर गाउँपालिका, गाउँसभा सदस्यज्यूहरु,

राष्ट्रसेवक कर्मचारी, पत्रकार तथा यहाँ उपस्थित सम्पूर्ण महानुभावहरु,

र रेडियो सुनेर बस्नु भएका आम जोशीपुर गाउँपालिकाबासीहरु,

१. विश्वाव्यापी महामारीको रुपमा फैलिएको कोरोना भाइरस (कोभिड - १९) को संक्रमणबाट मानव जातीमाथि अकल्पनीय संकट आइपरेको छ । कोरोना महामारी रोकथाम नियन्त्रण र मानव जातीको जीवन रक्षाको लागी गाउँपालिका आफ्नै सम्पूर्ण स्रोत साधन र क्षमताको प्रयोग गर्दै आइरहेको छ । यस बिषम परिस्थितीमा म गाउँपालिका अध्यक्षको हैसियतले जोशीपुर गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को बार्षिक नीति तथा कार्यक्रम पाँचौ पटक प्रस्तुत गर्न पाउँदा एकातिर हर्षित र गौरवान्वित महसुस गरेको छु भने अर्कोतिर कोभिड १९ महामारीको चपेटामा परिरहेको चुनौतीपूर्ण र असहज अवस्थामा आम मानिसहरुको स्वास्थ्यप्रति गम्भिर छु ।

२. राष्ट्रलाई निरंकुश शासन प्रणालीको अँध्यारो युगबाट जनताका प्रतिनिधी मार्फत राज्य संचालन गर्ने संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको उज्यालो युगमा पुर्याउने क्रममा जीवनको उत्सर्ग गर्नुहुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात सहिदहरु प्रति श्रद्धाञली व्यक्त गर्दछु । लोकतन्त्रको स्थापना, राष्ट्रियता, राष्ट्रिय हित एवं स्वाभिमान, जनजीवीकाको आन्दोलनको नेतृत्व गर्नुहुने अग्रजहरु प्रति उच्च सम्मान व्यक्त गर्दछु, नेपालको राजनैतिक, आर्थिक तथा सामाजिक रुपान्तरणमा उहाँहरुले पुर्याउनु भएको योगदानको स्मरण गर्न चाहन्छु ।

३. हाल विश्वभर नै कोरोना भाइरस (कोभिड १९) का कारण लाखौं मानिसले ज्यान गुमाइसकेका छन् भने अरु लाखौ मानिस संक्रमित छन् र यो क्रम निरन्तर चलिरहेकै छ। यो महामारीबाट नेपाल समेत अछुतो रहन सकेको छैन, यो महामारीबाट हाम्रो जोशीपुर गाउँपालिका बासी लगायत नेपाल र नेपालबाहिर जीवन गुमाउनु हुने सबै नेपाली नागरिक प्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली र शोकाकुल परिवारजनप्रति गहिरो समवेदना व्यक्त गर्दछु। उपचाररत सबैलाई स्वास्थ्यलाभको कामना गर्दछु। साथै, आम गाउँपालिकाबासीमा सजगता अपनाई सङ्क्रमणबाट सुरक्षित रहन अनुरोध पनि गर्दछु। यस रोग विरुद्धको लडाईमा अग्रपंक्तिमा खटिनुभएका स्वास्थ्यकर्मी, सुरक्षाकर्मी, राष्ट्रसेवक कर्मचारी, जनप्रतिनिधि, अगुवा, वुद्धिजिवी, पत्रकार, राजनैतिक दलहरु, गैर सरकारी संघ संस्था र आम समुदायप्रति मेरो उच्च सम्मान प्रकट गर्दछु। कोभिड १९ नियन्त्रणमा आइ नसकेकाले आगामी दिनमा पनि यी र यस्ता कठिन परिस्थिति र महामारी विरुद्धको लडाईमा यस्तै सहयोगको अपेक्षा गर्दछु।

४. कोभिड-१९ को संक्रमणका कारण यस जोशीपुर गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, जोशीपुर, कैलालीमा कार्यरत कृषि विकास शाखा प्रमुख हर्क बहादुर बम्म गुमाएका छौं। शाखा प्रमुखको हैसियतले कर्तव्य पालना र पालिकालाई उहाँले पुऱ्याउनुभएको योगदानको उच्च सम्मान गर्दै भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु। साथै, शोकाकूल परिवारजनमा धैर्यधारणको कामना पनि यसै सभामार्फत गर्दछु।

५. कोभिड-१९ का कारण आम जनजीवन प्रभावित हुनुका साथै पालिकाको सार्वजनिक सेवा प्रवाह, विकास निर्माण कार्य र नियमित रुपमा सञ्चालन गर्नुपर्ने कार्यक्रमहरुमा प्रत्यक्ष रुपमा नकारात्मक असर पुगेको छ। बन्दाबन्दी र असहज जनजीवनले श्रम बजार, कृषि, साना उद्योग लगायतका क्षेत्रमा उत्पादन, आपूर्ति र वितरण प्रणालीमा गम्भीर प्रभाव परेको छ। जसका कारण आगामी दिनमा थप चुनौती उत्पन्न हुने र त्यसको सामनाका लागि थप तयारी गर्नुपर्ने देखिन्छ।

६. कठिन परिस्थितिका बीचमा आम गाउँपालिकाबासीको मानव अधिकारको रक्षा गर्दै आर्थिक तथा सामाजिक विकासमार्फत जनजीवन सहज गराउने कार्यमा गाउँपालिका प्रतिवद्ध छ। आधारभूत शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगारी र सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षणका अवसर उपलब्ध गराई सुरक्षित र सचेत एवं समुन्नत र सुसंस्कृत समाज निर्माण गर्न गाउँपालिका दृढ छ।

७. कोभिड-१९ का कारण जनजीवन प्रभावित हुनुका साथै गाउँपालिकाका समग्र क्षेत्र प्रभावित भएका छन्। यसको रोकथाम र नियन्त्रणका लागि सूचना तथा जानकारीहरुलाई नियमित अद्यावधिक गरी पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि प्रतिकार्य योजना बमोजिम आवश्यक आइसोलेसन केन्द्र निर्माण, स्वास्थ्य सुरक्षा सामाग्री, आवश्यक औषधी तथा अन्य सामाग्रीको पूर्ण उपलब्धतामा जोड दिइएको छ।

८. जनताको सबैभन्दा नजिकको सरकारको हैसियतले हामीले अपनाएको लोकतान्त्रिक प्रणाली बमोजिम जनआकांक्षा र आवश्यकतालाई सम्बोधन तथा लोकतन्त्रका लाभहरु वितरण गर्न जोशीपुर गाउँपालिका जिम्मेवार र प्रतिवद्ध छ।

९. जोशीपुर गाउँपालिकालाई नेपालका सबै स्थानीय तहहरु मध्येको विशेष र उदाहरणीय स्थानीय तहको रुपमा परिचित गराउनु हाम्रो जिम्मेवारी र चुनौती हामी बीचमा छ। गाउँपालिकाको समृद्धि र समुन्नतिका लागि स्थानीय सरकार प्रतिवद्ध र केन्द्रित छ।

१०. सीमित स्रोत साधन र जनशक्ति उपलब्धताका वाबजुद पनि सन्तोषजनक कार्यसम्पादन भइरहेको छ। गुणस्तरीय सेवा प्रवाह, भ्रष्टाचार नियन्त्रण, सचेत समाज निर्माण, विकासको छनौट, कार्यान्वयन र वितरण लगायत हरेक तहमा हरेकको अर्थपूर्ण सहभागिता र सुशासन प्रवर्द्धनमा यो पालिका प्रतिवद्ध छ।

११. भूमि सम्बन्धि समस्या सामाधान आयोगसँग भएको सम्झौता बमोजिम जोशीपुर गाउँपालिकामा लगत संकलन इकाईबाट लगत संकलन तथा प्रविष्टी गर्ने कार्य अगाडी बढाइ सकिएको छ । चालु आ.ब.मा

जग्गा नापजाँचका लागि आवश्यक पर्ने प्रविधी तथा जनशक्तिको व्यवस्था गरी सम्झौता बमोजिमका कार्यहरु प्राथमिकताका साथ अगाडी बढाइनेछ ।

१२. स्थानीय सरकारको स्थापना पश्चात संघात्मक शासन व्यवस्था मार्फत नेपालको संविधानले परिकल्पना गरेको **गाउँ गाउँमा सिंहदरबार**को अवधारणालाई मूर्तरुप दिने चुनौती र अवसर हाम्रो काँधमा आएसँगै स्थानीय सरकारको हैसियतमा स्थानीय शासन सञ्चालन र व्यवस्थापनको चार वर्षको अनुभव प्राप्त भएको छ। अन्यौलताको यो छोटो अवधिमा पनि संविधान प्रदत्त अधिकारक्षेत्रको प्रयोग गर्दै नेपाल सरकारले लिएको **सुखी नेपाली समृद्ध नेपाल** नारालाई सार्थक बनाउन तथा स्थानीय सरकारकोतर्फबाट समृद्ध र समुन्नत गाउँपालिका निर्माण गर्न महत्वकाङ्क्षी र दूरगामी लक्ष्यसहितको योजनाको सुरूवात भई कार्यान्वयनको दिशातर्फ अग्रसर छौं।

१३. विविध क्षेत्रगत योजना र उपलब्धिका साथै विगत वर्षहरुको तुलनामा चालु आर्थिक वर्षमा समग्र क्षेत्रमा सकारात्मक ढङ्गले अघि बढिरहेको अवस्थामा कोभिड-१९ नामक विश्वव्यापी महामारीको चपेटामा पर्दा समग्र वार्षिक प्रगति अपेक्षाकृत नहुने संकेत देखिएको छ। यस महामारीले हामी सामू समस्याका साथै सिकाई र अवसर पनि सृजना गरेको छ। विगतको अनुभव र सिकाई, वर्तमानको आधार र उत्प्रेरणाले भविष्य सुनौलो बनाउन सहयोगी हुने विश्वास मैले लिएको छु।

गाउँसभा सदस्यज्यूहरु,

अब म आ.ब. ०७८/७९ को क्षेत्रगत विकास सम्बन्धि नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत् गर्न गइरहेको छु ।

आर्थिक विकास

१४. जोशीपुर गाउँपालिकाको प्रमुख आधारको रुपमा रहेको कृषि क्षेत्रको सुधारका लागि कृषिमा विविधिकरण, व्यवसायीकरण, आधुनिकीकरण जोड कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ। अनुदानमा उन्नत बीउ, रैथाने बीउ, तरकारी किट बीऊ, कृषि औजार, यन्त्र तथा प्रविधिहरु उपलब्ध गराइनेछ। वास्तविक कृषक पहिचान गरी अनुदान प्रदान गर्न कार्यविधी तर्जुमा गरी लागु गरिनेछ।

१५. कृषि उपजलाई वस्तु तथा मुद्रा विनिमयको आधारमा खरिद गरी संकलन, भण्डारण, वितरण र बजारीकरण गर्न कृषि उपज संकलन तथा भण्डारण केन्द्र स्थापनाको लागि पहल गरिनेछ।

१६. कृषितर्फ "एक गाउँ एक प्राविधिक" कार्यक्रमलाई थप व्यवस्थित गरी प्रभावकारी ढङ्गले कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ। माटो परीक्षणबाट प्राप्त नतिजा र सुझावका आधारमा माटो सुहाउँदो बाली लगाउने कार्यलाई अभियानको रुपमा संचालन गरिनेछ।

१७. प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजनामार्फत राष्ट्रिय तथा स्थानीय महत्वका खाद्य तथा पोषण सुरक्षामा टेवा पुऱ्याउने विभिन्न बाली वस्तुको साना व्यवसायिक उत्पादन केन्द्र (पकेट) विकास कार्यक्रम व्यवस्थित रुपमा सञ्चालन गरिनेछ।

१८.कृषि पेशालाई सम्मानजनक पेशाका रुपमा विकास गर्न तथा व्यवसायिक कृषि पेशामा आकर्षण गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ।

१९.उत्पादन, आय आर्जन, बाली विकास, व्यवसायिकरण जस्ता विषयमा कृषक क्षमता अभिवृद्धिका लागि व्यवहारिक र उद्यमशीलता केन्द्रित तालिम, कृषक भ्रमण, स्थलगत अवलोकन जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

२०.वृक्षारोपण कार्यक्रमलाई प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमसँग साझेदारीमा सञ्चालन गरी "Green Joshipur" रुपमा चिनाउन आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ ।

२१.पशु नश्ल सुधार, उन्नत पशु व्यवसाय प्रवर्द्धन गर्नुका साथै नश्ल सुधारका लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ।

२२.व्यवसायिक पशुपालनका लागि भकारो सुधार, आहारको सुधार र कृषकको समय बचतका लागि घाँस स्रोत केन्द्र, गाउँ गाउँमा हिउँदे एवं वर्षे घाँसबाली विकास र डाले घाँस किम्बुको कटिङ नर्सरी, पोषणयुक्त पशु आहार निर्माण सम्बन्धि तालिम प्रदान गरिनेछ।

२३.स्थानीयस्तरमा उद्यमी सृजना गर्न इच्छुक उद्यमीहरुलाई प्रतिष्पर्धामार्फत छनौट गरी व्यवसाय विकास सेवा प्रदायक संस्थाहरु मार्फत उद्यम विकास मोडेलमा नयाँ लघु उद्यमी सिर्जना गरिनेछ। नयाँ लघु उद्यमीहरुको आवश्यकता र पहिचानका आधारमा सीप विकास तालिम प्रदान गरी सम्भाव्य उत्पादनका लागि प्रविधि हस्तान्तरण गरिनेछ।

२४. पर्यटन क्षेत्रलाई तुलनात्मक लाभका क्षेत्र अन्तर्गत अर्थतन्त्रको प्रमुख आधारको रुपमा विकास गर्न पर्यटन क्षेत्रको पहिचान गरी क्षेत्रगत योजना तर्जुमा गरिनेछ।

२५.प्राकृतिक, ऐतिहासिक र सांस्कृतिक पर्यटन प्रवर्द्धनको लागि भाषा, कला, संस्कृतिको पहिचान, अध्ययन, संवर्द्धन, संरक्षण, विकास र प्रचारप्रसारका साथै आवश्यक पूर्वाधार विकासमा जोड दिईनेछ।

२६.सहकारी क्षेत्रको क्षमता विकास र प्रवर्द्धन सम्बन्धी कार्यक्रम ल्याइनेछ।

२७. गरिबीको रेखामूनि रहेका जनसंख्या, गरिबीको गहनता, विषमता अध्ययन र विश्लेषण गरी आवश्यक कदम चाल्न सम्बन्धित विषयगत निकायसँगको परामर्शमा आवश्यक कार्ययोजना बनाई लागू गरिनेछ।

२८.कृषी हाटबजार तथा एकीकृत रुपमा व्यवस्थित मासु पसल संचालनमा उत्प्रेरित गरिनेछ।

२९. विभिन्न प्रकोप तथा संक्रामक रोगको कारणले हुने गरेको पशु धनको क्षतीमा राहत प्राप्तीका लागि पशु वीमा गर्न उत्प्रेरित गरिनेछ ।

गाउँसभा सदस्यज्यूहरु,

सामाजिक विकास

३०. विश्वव्यापी महामारीको रुपमा फैलिरहेको कोभिड-१९ बाट पालिकालाई सुरक्षित राख्न विशेष सजगता अपनाई आइसोलेसन केन्द्र निर्माण, औषधी, उपकरण, स्वास्थ्यकर्मीको पर्याप्त व्यवस्था तथा परिचालन गरी आम गाउँपालिकाबासीको जीउधनको सुरक्षामा विशेष जोड दिइनेछ। यसका लागि कोभिड-१९ नियन्त्रण कार्य योजना पुनरावलोकन र पुनःप्राथमिकीकरण गरी संस्थागत प्रणाली थप सुदृढिकरणका साथै योजनावद्ध तरिकाले कार्यान्वयन गरिनेछ।

३१. गुणस्तरीय स्वास्थ्य, शिक्षा, खानेपानी तथा सरसफाई जस्ता आधारभूत सेवामा सबैको समतामूलक पहुँच हुने गरी कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ। संघ तथा प्रदेश सरकारले लिएको स्वास्थ्य सम्बन्धि नीतिलाई स्थानीयकरण गर्दै क्षयरोग नियन्त्रण कार्यक्रम, परिवार कल्याण कार्यक्रम, एकीकृत बाल स्वास्थ्य तथा पोषण कार्यक्रम, महमारी रोग नियन्त्रण कार्यक्रम, राष्ट्रिय स्वास्थ्य शिक्षा तथा सूचना, उपचारात्मक सेवा, नर्सिङ तथा सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम जस्ता निरोधात्मक, उपचारात्मक र प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रमहरुलाई प्रभावकारी कार्यान्वयनको व्यवस्था मिलाइनेछ।

३२. आम नागरिकको आधारभूत स्वास्थ्य सेवामा सहज पहुँचको अधिकारको सुनिश्चितताका लागि गुणस्तरीय स्वास्थ्य सम्बन्धी उपचारात्मक, निरोधात्मक र प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गर्न संघीय सरकार, प्रदेश सरकार र अन्य सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्थाहरुसँग समन्वय र सहकार्य गरिनेछ।

३३. ग्रामीण क्षेत्रमा लुप्त रोगहरुको पहिचान र निदानका लागि विशेषज्ञ सहितको स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन र स्वास्थ्य शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ। स्वास्थ्य संस्थाहरुको सुदृढीकरणका लागि सर्जिकल सामाग्री, औषधी तथा पूर्वाधारको आवश्यक व्यवस्थाका साथै स्वास्थ्यकर्मीहरुको दक्षताका लागि आवश्यक तालिमको व्यवस्था गरिनेछ।

३४. पोषण प्रवर्द्धन तथा संस्थागत सुत्केरी सेवालाई थप प्रभावकारी बनाउन पोषण झोला कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ।

३५. नेपाल सरकारको विशेष अनुदानमा नमूना पोषण टोलका लागि सघन पोषण कार्यक्रम, पोषण आत्मनिर्भरताका लागि घरघरमा करेसाबारी निर्माण अनुदान, हरेक घरमा फलफूल विरुवा रोपन कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

३६.गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवामा सबैको सहज पहुँचका लागि पालिका अस्पताल स्थापना गरी दीर्घ रोग तथा अन्य रोग निदान, ल्याब सेवा, एक्स-रे सेवा लगायतका सेवाको सुनिश्चित गरिनेछ।

३७.स्वास्थ्य संस्थाहरुमार्फत प्रवाह हुने सेवाहरुलाई सबैको सहज पहुँच, अधिकतम जानकारी र अभिलेखीकरण, अनुगमन तथा मूल्याङ्कनलाई जोड दिइनेछ। महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका र आमा समूह मार्फत गाउँ टोलसम्म स्वास्थ्य सेवा र परामर्श सम्बन्धी कार्यक्रमलाई विस्तार गरी अभिलेखीकरण र प्रोत्साहन गरिनेछ।

३८.गाउँपालिकालाई पूर्ण खोपयुक्त, मातृ तथा शिशु मृत्युदरलाई शून्यमा झार्न विभिन्न निकायहरुसँगको सहकारीमा कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ। किशोर किशोरीहरुको प्रजनन स्वास्थ्य सेवा, सूचनामा पहुँच अभिवृद्धि गर्न किशोर किशोरीमैत्री स्वास्थ्य सेवा तथा विद्यालयमा सूचना केन्द्र स्थापनालाई प्राथमिकता दिइनेछ।

३९.स्वास्थ्य संस्था नभएका ४ वटा वडाहरुमा आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र सञ्चालन गरी तोकिएका स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराइनेछ।

४०.जोशीपुर गाउँपालिकालाई स्वास्थ्य वीमा वोर्डसँगको सहकार्यमा पूर्ण स्वास्थ्य विमित पालिका घोषणा गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ ।

४१.कोभिड-१९ का कारण प्रभावित शिक्षण सिकाईलाई वैकल्पिक विधिद्वारा परिपूर्ति गर्न वैकल्पिक माध्ययमबाट शिक्षण सामाग्री निर्माण गरी यो महामारीको प्रभाव नहटेसम्मका लागि वैकल्पिक शिक्षण कार्यक्रम अगाडि बढाइनेछ।

४२.शिक्षक तथा कर्मचारीलाई विद्यालयमा नियमित उपस्थित गराई शैक्षिक गुणस्तर कायम गर्न चालु आ.ब.मा पहिलो चरणमा माध्यमिक विद्यालयमा ई हाजिरी लागु गरिनेछ ।

४३.संघीय सरकार र प्रदेश सरकारसँगको आवश्यक पहल तथा समन्वय गरी सामुदायिक विद्यालयको गुणस्तर सुधार, शिक्षक कर्मचारीहरुको पेशागत दक्षतामा वृद्धि गर्न नविनतम प्रविधि तथा शिक्षण सिकाई सीप सम्बन्धि तालिम सञ्चालन गरिनेछ।

४४.निरन्तर शिक्षा, सबैका लागि शिक्षा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिँदै शैक्षिक क्षेत्रको गुणस्तरका लागि समयसापेक्ष गुणस्तर कायम गर्न सूचना तथा संचार प्रविधि (ICT) पूर्वाधारमा जोड दिइनेछ।

४५.विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरणका लागि विद्यालय भौतिक पूर्वाधार, दिवा खाजा, छात्रवृत्ति, निःशुल्क पाठ्यपुस्तक तथा सरसफाई सामाग्री वितरण, छात्राहरुका लागि निःशुल्क स्यानिटरी प्याड व्यवस्थापन तथा बैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

४६.सामुदायिक विद्यालयलाई शिक्षक दरबन्दी र विद्यार्थी संख्याको अनुपातको आधारमा प्रदान गरिने अनुदानमा बढोत्तरी गरिनेछ । साथै स्थानीय पाठ्यक्रम र दश बर्षे शिक्षा क्षेत्र योजना निर्माण गरी लागू गरिनेछ।

४७.राष्ट्रपति रनिङ शिल्डमा स्थानीय साझेदारी गरी खेलकूद प्रतियोगिताद्वारा बालबालिकाको शारीरिक तथा संवेगात्मक विकासमा टेवा पुर्‍याइनेछ।

४८.सामुदायिक विद्यालयमा कार्यरत बालविकास सहजकर्ता, प्रति विद्यायल एक जना सहायक कर्मचारी र एक जना कार्यालय सहयोगीको सेवा सुविधा नेपाल सरकारले आ.ब. ०७८।७९ मा घोषणा गरे बमोजिम अपुग हुने रकम स्थानीय तहको आन्तरिक स्रोतबाट व्यहोरिने व्यवस्था मिलाईनेछ ।

४९.नमूना सरसफाइयुक्त गाउँपालिका निर्माण गर्ने प्रतिवद्धता अनुरुप जोशीपुर गाउँपालिकाको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता सम्बन्धी कार्ययोजना सघन रुपमा कार्यान्वयन गरिनेछ।

५०.ज्ञान सीप भएर पनि बेरोजगार बस्नु परेका बेरोजगार व्यक्तिहरुलाई प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमले निर्दिष्ट गरे बमोजिम एक आर्थिक वर्षमा न्यूनतम् १०० दिन बराबरको रोजगारीमा सहभागी गराउन नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय सरकारको साझेदारीमा आयोजना सञ्चालन गरी कोही व्यक्ति पनि बेरोजगार नहुने अवस्थाको सृजना गरिनेछ।

५१.नेपालको संविधानले व्यवस्था गरेको लक्षित वर्गको हकहितको सुनिश्चित गर्दै लैंङ्गिक समता र समानता, सशक्तीकरण, मूलप्रवाहीकरण र अर्थपूर्ण सहभागिता वृद्धि गर्ने नीतिलाई प्रोत्साहन गरिनेछ। लघुउद्यम तथा सीप विकास सम्बन्धी कार्यक्रमहरुमा लक्षित वर्ग, क्षेत्र, समुदायको सहभागितालाई पहिलो प्राथमिकतामा राखिनेछ।

५२.लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सुनिश्चितताका लागि बजेट तथा योजना तर्जुमामा प्रतिशत निर्धारण गरेर अनिवार्य लक्षित वर्ग योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्नुपर्ने व्यवस्था गरिएको छ। त्यस्ता कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा लक्षित वर्ग अधिकतम प्रत्यक्ष लाभान्वित हुने गरी कार्यान्वयनको व्यवस्था मिलाइनेछ।

५३.महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, ज्येष्ठ नागरिक, यौनिक तथा लैङ्गिक अल्पसंख्यक व्यक्तिहरुको तथ्याङ्क संकलन तथा अद्यावधिक गरी योजना तथा कार्यक्रम ल्याइनेछ। लैंगिक हिंसा तथा लिङ्गको आधारमा गरिने भेदभावलाई शून्यमा झारिनेछ। लैंगिक हिंसामा परेका व्यक्तिहरुको उद्धार, राहत तथा पुनर्स्थापनाका लागि लैंगिक हिंसा निवारण कोष स्थापना गरिनेछ।

५४.बालबालिकाको हकहित संरक्षणका साथै शारीरिक, मानसिक तथा संवेगात्मक लगायत हरेक क्षेत्रमा क्षमता विकासका लागि हरेक चरणमा अर्थपूर्ण सहभागिताको सुनिश्चित गरिने छ ।

५५.समाजमा रहेका कुरीति, कुप्रथा, लैंगिक हिंसा, मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार विरुद्ध सचेतनामूलक कार्यक्रम तथा अभियान सञ्चालन गरिनेछ। महिला विकास कार्यक्रमद्वारा प्रवर्द्धित महिला सहकारी संस्थाहरुको सुदृढीकरण एवं पालिकास्तरीय महिला सञ्जाल स्थापना गरिनेछ।

५६.जोशीपुर प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रमा वित्तीय सुशासन कायम गर्न एकिकृत नगद संकलन तथा विलिङ् प्रणाली लागु गरिने छ।

५७.जोशीपुर गाउँपालिकाका युवाहरुलाई हुन सक्ने सम्भावित दिर्घ रोगको जोखिम न्युनिकरण गर्न गाउँपालिका स्तरीय जिम क्लव सञ्चालन गरिनेछ।

५८.आदिवासी जनजातीहरुको उत्थान, सँस्कृतिक पहिचान, संरक्षण तथा सम्बर्धन गर्नका लागि सरोकारवालाहरुसँग छलफल गरी कार्यक्रम तर्जुमा गरिनेछ ।

५९.दलित वर्ग, मुक्त कमैया, भूमीहिन सुकुम्वासी, मुक्त कमलरी, अपाङ्ग, मुस्लिम लगायतका सम्पूर्ण पिछडिएका वर्गलाई स्वरोजगारमुलक बनाई आयआर्जन बढाउने किसिमका सीपमूलक तालिम प्रदान गरि पिछडिएको वर्गको जीवनस्तरमा सुधार ल्याउने नीति लिइनेछ।

गाउँसभा सदस्यज्यूहरु,

पूर्वाधार विकास

६०.गाउँपालिकाबाट सञ्चालन हुने विकास निर्माणका आयोजनाहरुमा अधिकतम् स्थानीय श्रम र सीपमा जोड दिइनेछ। शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि लगायतका कोभिड-१९ ले प्रभावित क्षेत्र लक्षित क्षेत्रगत कार्यक्रम ल्याइनेछ।

६१.भौतिक पूर्वाधार निर्माणका लागि अनुमानयोग्य र प्रभावकारी योजनाका लागि पूर्वाधार विकास गुरुयोजना, वस्ती विकास योजना, विस्तृत अध्ययन प्रतिवेदनलाई जोड दिइनेछ। निर्माणमा न्यूनतम् गुणस्तर मापन गर्न ल्याब स्थापनाका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ।

६२.झोलुङ्गे पुल क्षेत्रगत कार्यक्रमतर्फ चालु आ.व. मा घुसरी काँढा नदि र घैला नालामा झोलुङ्गे पुल निर्माण कार्य अगाडि बढाई खोलानालाको कारण जनधनको क्षति न्यूनिकरण र आवतवाजतमा सहजीकरण गरिनेछ।

६३.सामाजिक, साँस्कृतिक तथा ऐतिहासिक पहिचान नमेटिने गरी ग्रामीण वस्तीलाई व्यवस्थित बसोबासयुक्त गतिशिल शहरमा रुपान्तरण गरिनेछ। शहरी विकास तथा भवन निर्माण सम्बन्धी मापदण्ड स्थानीय परिवेशका आधारमा तर्जुमा गरी भवन निर्माण नक्सा पूर्वस्वीकृति कडाइका साथ कार्यान्वयन गरिनेछ।

६४.एकीकृत, व्यवस्थित, वैज्ञानिक, सुरक्षित र हरित गाउँ शहर निर्माणको लागि कार्ययोजना बमोजिम हरित गाउँ निर्माण कार्यलाई अगाडी बढाइने छ।

६५.जोशीपुर गाउँपालिका अन्तर्गतको रिङ्ग रोड निर्माण कार्यलाई चालु आ.व.मा वन्कट्टा जिरो पोइन्ट देखि सिमरी हूदै पकरिया सम्म पुर्याइने छ।

६६.जोशीपुर गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयको प्रशासनिक भवन निर्माण कार्यका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ।

६७.चालु आ.व.मा वडा नं.४ र वडा नं.६ मा वडा कार्यालयको प्रशासनिक भवन निर्माण कार्य सम्पन्न गरिने छ।साथै वडा नं.१, २, ३, ५ र ७ मा वडा कार्यालयको प्रशासनिक भवन निर्माणका लागि संघीय सरकार र प्रदेश सरकारसँग आवश्यक पर्ने बजेट माग गरिनेछ।

६८.चालु आ.व.मा सवै वडामा कम्तीमा एक वटा कालोपत्रे सडक निर्माण कार्य अगाडी बढाइनेछ।

६९.औद्योगिक ग्राम तथा गाउँपालिका स्तरिय खेलकुद मैदान निर्माणका लागि पहल गरिनेछ।

गाउँसभा सदस्यज्यूहरु,

<u>वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन</u>

७०.कोभिड-१९ र प्राकृतिक प्रकोपका कारण राहत, उद्दार तथा जोखिम न्यूनिकरण सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गर्न प्रकोप व्यवस्थापन कोषलाई वृद्धि गरिनेछ। खोज, उद्धार, राहत, पुनर्स्थापना कार्यलाई व्यवस्थित गर्न पालिका तथा समुदायस्तरसम्म द्रुत प्रतिकार्य टोलीलाई आवश्यक सामाग्री सहित तयारी अवस्थामा राखिनुका साथै विपद् व्यवस्थापन सूचना केन्द्रको रुपमा स्थानीय आपतकालीन केन्द्र स्थापना गरी सञ्चालन गरिनेछ।

७१.आफूले गरेको फोहरको व्यवस्थापन आफै गर्नुपर्ने अन्यथा व्यवस्थापनका लाथि थप शुल्क व्यहोर्नुपर्ने नीति अवलम्बन्ध गरिनेछ।

७२.गाउँपालिकाको स्थानीय विपद तथा जलवायु अनुकूलन योजना मार्फत कुनै पनि प्राकृतिक तथा मानवीय कारणबाट हुन सक्ने जोखिमलाई न्यूनिकरण गर्न, विपद् व्यवस्थापन क्षमतालाई अभिवृद्धि गर्नुका साथै पूर्व सूचना प्रणाली विकास तथा स्थापनामा जोड दिइनेछ। विपद् व्यवस्थापनका लागि वडास्तर र पालिकास्तरमा सञ्चालन हुने गरी कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ।

७३.हरेक निर्माण तथा पूर्वाधार विकासमा विपद् जोखिम आँकलन गरेर प्रकोप न्यूनिकरणका माध्ययमबाट कार्यान्वयन गर्नुपर्ने नीतिगत व्यवस्था मिलाइनेछ।

७४. काँढा नदी र पथरैया नदीमा तटबन्धन गरी जीउधनको रक्षा गर्न प्रदेश सरकार तथा संघीय सरकारसँग आग्रह गरिनेछ ।

७५.भूउपयोग जोखिम न्युनिकरण योजना तर्जुमा गरी लागू गरिनेछ ।

गाउँसभा सदस्यज्यूहरु,

संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन

७६.सबै पेशा व्यवसायलाई करको दायरामा समेटिनेछ। पहिचान भएका राजश्वका श्रोत, दायरा र दर अनुसार राजश्व प्राप्त गर्न प्रभावकारी व्यवस्था गरिनेछ। राजश्व र कर प्रशासन सम्बन्धी नीतिलाई प्रभावकारी ढङ्गले कार्यान्वयन गरी लक्ष्य अनुसार वा सोभन्दा बढी राजश्व संकलन गर्ने वडा तथा कार्यालयलाई बजेट विनियोजनमा सूचकको रुपमा निरन्तरता आगामी आर्थिक वर्षमा पनि निरन्तरता दिइनेछ।

७७.गाउँपालिका क्षेत्रभित्र सबैले सूचना तथा संचारको सहज पहुँच स्थापना गर्न सार्वजनिक संस्थान तथा निजी क्षेत्रको आगमनलाई प्रवर्द्धन, आपसी समन्वय र साझेदारी गरिनेछ।

७८.गाउँपालिकाको वित्तीय व्यवस्थापन क्षमता र जवाफदेहिता बढाउन ठोस कार्ययोजना बनाई कार्यान्वयन गरिनेछ। जनप्रतिनिधिहरु र कर्मचारीको क्षमता अभिवृद्धि गरी सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई चुस्त, दुरुस्त र प्रभावकारी बनाउनुका साथै संगठन, जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको व्यवसायिकताका लागि तालिमको पनि व्यवस्था गरिनेछ।

७९.अन्य स्थानीय तह तथा संघसंस्थाहरुले गरेका राम्रा अभ्यासबाट ज्ञान आर्जन हुने खालका अध्ययन, भ्रमण कार्यक्रमहरु ल्याइनेछ। बजेट विनियोजन तथा योजना छनौटको दक्षता र खर्च गर्ने क्षमता अभिवृद्धि गरिनेछ। सार्वजनिक खरिद प्रणालीलाई प्रतिस्पर्धी, पारदर्शी र गुणस्तरीय बनाउँदै लगिनेछ।

८०. संविधानले परिकल्पना गरेको समाजवाद उन्मुख अर्थतन्त्र निर्माणका लागि दिगो आर्थिक वृद्धि हासिल गरी आर्थिक विकास र समृद्धिको चाहनालाई सार्थक तुल्याउन वडा, टोल र बस्तीस्तरबाट प्राथमिकताका साथ छनौट भएका तथा गाउँपालिकाले समेत उच्च प्राथमिकताका साथ कार्यान्वयन गर्न खोजेका कृषि, शिक्षा, स्वास्थ्य, ग्रामीण सडक, सूचना तथा संचार प्रविधिसँग सम्बन्धित आयोजनाहरुको कार्यान्वयन क्षमता बढाउनुका साथै प्रभावकारी र जवाफदेही अनुगमनको व्यवस्था गरिनेछ।

८१.स्थानीय तहको न्यायिक निरुपण र मेलमिलाप प्रवर्द्धन गर्न, पीडितलाई न्याय दिलाई सामाजिक मेलमिलाप कायम गर्न न्यायिक समिति तथा मेलमिलाप केन्द्रहरुको स्थापना गरिनेछ ।

८२.सार्वजनिक प्रशासनलाई स्वच्छ, सक्षम, निष्पक्ष, पेशागत अनुशासनप्रति प्रतिवद्ध, पारदर्शी, भ्रष्टाचारमुक्त, प्रविधियुक्त, जनउत्तरदायी र सहभागितामूलक बनाउँदै लगिनेछ। जनताको नजिकमा सरकारको अनुभूति दिलाउन वडा कार्यालयबाट प्रवाह हुने सेवा प्रवाहलाई चुस्त दुरुस्त र प्रभावकारी बनाई भ्रष्टाचारमुक्त र सुशासनयुक्त बनाइनेछ।

८३.वार्षिक खरिद योजना तथा खरिद गुरुयोजना बमोजिम सार्वजनिक खरिद प्रणालीलाई चुस्त दुरुस्त र सुशासनयुक्त बनाइनेछ। वित्तीय सुशासन कायम गर्न आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई थप मजबुद बनाइनेछ। आन्तरिक लेखापरीक्षणलाई प्रभावकारी बनाइनेछ ।

८४.विषयगत शाखा तथा वडा कार्यालयबाट हुने गरेका सार्वजनिक सेवा प्रवाह तथा विकास निर्माण सम्बन्धि कार्यको मासिक रुपमा प्रगति प्रतिवेदन पेश गर्ने व्यवस्थालाई कडाईका साथ लागू गरि कार्यपालिका बैठकमा छलफल गरिनेछ ।

८५.गाउँपालिका र अन्तर्गतका कार्यालयहरुमा सूचना तथा सञ्चार प्रविधिमा आधारित सेवा प्रवाहको पूर्वाधार तय गरी डिजिटल गाउँपालिकामा रुपान्तरण योजना अगाडि बढाइनेछ।

८६.सामाजिक सुरक्षा तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता प्रणाली सुदृढीकरण आयोजना अन्तर्गत वडा कार्यालयहरुमा कम्प्यूटर, प्रिन्टरको व्यवस्था गरी व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा व्यवस्थापनलाई सूचना प्रणालीमा आवद्ध गरिनेछ।

८७.स्वतः प्रकाशन, मासिक, चौमासिक तथा वार्षिक खर्च तथा प्रगतिको सार्वजनिकीकरण, सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परिक्षण, सार्वजनिक परिक्षण, व्यवस्थापन परिक्षण, गुनासो व्यवस्थापनमा उपयुक्त विधि र पद्धति बमोजिम कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ।

८८.गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, वडा कार्यालय, स्वास्थ्य संस्थाहरुमा कर्मचारीहरु अनुपस्थित हुने कार्यलाई दुरुत्साहित गर्न २०७८ श्रावण १ गतेदेखि विद्युतीय हाजिरी कडाईका साथ लागू गरिनेछ ।

८९.कुनै पनि सरकारी, गैरसरकारी संघसंस्था, निकाय, क्षेत्र, विषयगत कार्यालयले गाउँपालिकाभित्र आयोजना, कार्यक्रम संचालन गर्नुपूर्व गाउँपालिकाको स्वीकृति लिने, गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम अनुरुप आयोजना वा कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने व्यवस्थालाई कडाईका साथ लागू गरिनेछ। ती निकायका बजेट तथा कार्यक्रम गाउँपालिकाको बजेट तथा कार्यक्रमसँग दोहोरिन नदिन वार्षिक विकास कार्यक्रममा आवद्ध हुने गरी सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ।

अन्त्यमा, संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक नेपालको संविधानमा भएको व्यवस्था बमोजिम स्थानीय तहको सरकारको हैसियतले व्यवस्थापकीय, कार्यपालिकीय तथा न्यायिक अधिकार कार्यान्वयनको अभ्यास गर्दै चालु आर्थिक वर्षको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम सफल पार्न सहयोग पुऱ्याएर आगामी

आर्थिक वर्षको नीति तथा कार्यक्रम यस सम्मानित सभामा प्रस्तुत गर्ने सुअवसर प्रदान गर्नुभएकोमा गाउँसभाका सम्पूर्ण सदस्यज्यूहरु, गाउँपालिकाबासी, नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, सबै राजनीतिक दल, राष्ट्रसेवक कर्मचारी, शिक्षक तथा बुद्धिजीवी, नागरिक समाज, संचार जगत तथा सम्पूर्ण सरोकारवाला पक्षहरुमा हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु। धन्यवाद !